Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vitae Christi pars prima - Cod. Aug. perg. 22

[Reichenau ?], [15. Jh.]

Capitulum L

urn:nbn:de:bsz:31-41594

Visual Library

dicens surge. Pauciis i voce ea aurabat vt osten
deret q divinitas ee imspirabat dimittas ma
da faciens. Vn s^m eo. Ihus ihu vivifica
tu eps mortuu corp^s vivificat. Vox ac ma
nem excitat. Et confestim surrexit puella
et ambulabat. q. nulla mora in^t ubu ei^s et fem
erat. Vbi eo ge^n ambulare ei^s no solu susci
tata s3 et pfce sanata ondit^r. Et iussit illi
dari manducare. ad demonstrand' q ea ve susci
tauit. et ut no videat fantasma ee qd' fcm e
Mystice puella i domo mortua e aia mor
tua p pcim i cogitatoe. Dicit aut dns q
puella dormit. q q pccant i pncia adhuc p
pniaz resuscitari pnt. Tybicines sut dcones
suggerentes ul' hoies adulatores qui fouet
mortua et tenet h' corpus i carnis lascivia
et solacijs que finalr^ tmiant^r ad luctu infini
et desolacois. Sz nos ad pniaz tendentes mor
tiferos syrenaz cantus surda aure ptransimus
Vn Vlixes fecit se ligari i malo navis et aures
suas obturauit ne deceptus syrenaz cantibus
i mare saltaret. Turbe tumultuantes st' affco
nes ul aia carnales. Derisores st' seclares
ul detractores. Turba g^o foras eicit^r ut puella
suscitet^r. q aia intus iacens mortua no resur
git nisi p^us affcones carnales et cure sclares
de corde expellant^r. hec em impediunt ne q^s
ad consideracone sue salutis se colligat. Tybici
nes i ea debet q tacq magri i errore aiaz
demulcet. Derisores sut q^i excitandi. q. ctempt
nedi et mime curandi. Et tc puella suscitat^r
qndo xpus domu cordis ingredit^r ducens secu
iohem gram petru gressorem et iacobu supplan
tatorez vicioz. Cum vo a spuali morte s3 a
vicijs suscitata fuit no solu a sordib3 scelez
expurgari s3 et i bonis ambulare et resici debz. et
mox celesti pane. s. cibo dei et sacramento altaris
saciari. nutrite. Pone et hic nouu tria. s. pacis
puellu i filia i i aia morte. petentes reme
diu i principe i i eccia deu rogante. curantibus ita
sicut in xpo principe. Psalmi sic procedit nam
morti approquat cu d'flabile illicitare gerpit.
i retinis laborat cu ad consensu accedit. s3 mo
re cu consentit. i aut opa sit mortificatu. Re
medium querit cu princeps ad xpm accedit crede
do adorat diligendo dnm appellat metuendo
Sn sicut dicit cu opus surgit pars exaudiendo
turba eicit pcm expellendo ul impedicam re
mouendo domu intrat gram infundendo. prius
eicitur culpa et sic ingredit^r gra. Et admiru
andu humilitate docens dns illius fugit ostentacoe
et inane glam. precepit parentibus ne alicui dicerent
qd' fcm erat. ondens ut dicit crisostomus q largitor
bonoz e no aut acquisitor glie. Attamen totu nichil
tacuit. Et exijt fama hec in vniu'sa tra illa
s. pncia galilee ad manifestand' miraculi magnitu
dine et vitate ubiq. Phibuit quide dns tacita
cia no miraculi manifestacoem. q res ipa se iudi
cabat et manifesta faciebat. Ac si diceret. Nolite
glam in bonis opibus veris sicut n^c ego i meis
Vbi sciend' q xpus precepit opa miraculoz pre
miandi honore et laudes hoim seu vana glam
no publicari. s. ad glificand' deu et ad fide pban
dam et confirmanda pt que dns miracula faciebat
no phibuit enarrari. Vn et parentes puelle p
ceptu do' suauit pt huani plausu ipm
miraculum no publicando. n^c ctra phibicoem fecerit
h^o ad dei glam pdicando. Et sile fecerit duo a ce
citate curati. de quibus mox subiungit^r et plures
alij de quibus alibi simile repit^r. Oratio
Domine ihu xpe adoro pedes tue i vicari
tue et depcor te piissime sima tactu
gre tue aiam mea sagnolenta i pccis varijs
mactatam. ac resuscitata ea a morte voluntatis
posita q pessimi i caliam. ac restitue me deo et
pri tuo cu me filiu me abdedes tuos adop
tasti. Ne meminceris bone dne iusticie tue
adusus peccatore tuu. neq3 me adusus ira tu
am. s3 inmor esto benignitatis tue erga creatura
tua. et misacoes tue erga miseros tuu dne de
meus. Ame. De duobus cecis et uno
Transeunte inde ihu s. de muto
domo principis secuti sut eu duo
ceci intraz cu clamore i via peten
tes et deuota orone dicentes.
Misere nri fili dauid. Vlgata ei erat fama

d' duob' cecis et uno muto q' i caplm

apud iudeos q xpus nasciturus erat ex semine da
uid sm carne · et ideo quia credebat ipm ee xpm
qui dauid pmissus · vocant eu sic dauid filiu · Cla
mabat aut quia ad lucem no uidebat qm ipe
eet dns · Vbi glo · Vide aut eoz desideriu · et a
clamoe et ab ipa inpellacoe · Neqz ei simplr
accesserunt sz magne clamantes / et nichil aliud qi
miam postulantes · Filiu at dauid vocabant · qz
nome honois ee uidebatur Cu at venisset domu / i ·
ad hospiciu suu i illa regioe / interrogauit eos si
crederent eu hoc posse face · qi dicit · gfessi estis
humanitate / me dicendo filiu dauid · si creditis
q possu hoc face ut deus · opus ei e diuinitatis · No
interrogat qi ignoraret eoz fide · qz oia sciebat p
exaudirne · sz ut gfessio exterior adderetur fidei interiori
et sic essent digniores illuiari et incede ampliori
· q sm aplm corde credit ad iusticiam · ore at gfessio
fit ad salute · Vn urbanus · No qi nesciuis interro
gat / sz ut fide gfessio pmat · gfessione vo / salo
qz gruenter daure · Dicut ei fide gfitendo · Vtiqz
dne · Vbi glo · Non ultra filiu dauid vocat / sed
altius extenduntur et dnm gfitent / qd e nome pta
tis · ¶ Tunc p gfessione fidei tetigit oclos eoru ·
Vbi urbanus · Confessio oris tactu mutat dnice pietatis
Felix tactus ad que tanta sequitur virtus · Et dixit
Sedm fidem vram fiat uobis / i · sicut fides interior
illuiat / ita oclis luce restituat · Et statim illuiati
sunt et apti ocli eoz · Ecce qnta e fides simplr
credentiu / que meret tot donoz collacones et aug
mentu adeo ut oia possibilia sint credenti · Non
eos in via curat / ut laudes hoim et iactancie
glam vitare doceat · Vn glo · Rursus at hoc eru
dit nos glam inlaudis expellere · qz ei ipe erat
domus · ducit eos illuc singlarit curaturus · Vn
et ipe humilitate et gminat eis / ne cui dicant · ut ad
fugiendam iactancia et inane glam nos instruat
Vt ei dicat glo · iustos cu laudatur i fane flagellatur
timere · Sed illi ceci illuiati / exeuntes sz de domo
diffamauerunt eu · i · fama ei p innarabilem factu
diuulgauerunt i tota tra illa / et publice iuitaue
runt · et ipe memoria gre no potuerunt bnficiu ta
ce / sz no inqnti gre dei facti sunt ei pcones et
testes · Vn theo · Dns quide ipe humilitate fugi

ens iactancie glam hoc pcepit · et illi ipe mem
oriam gre non pnt tace bnficiu · Vn et glo · Di
cunt alia vidert dicens · vide et enarra glam
dei · no e gtrariu illi hoc sz et valde gueniens · Fu
dit ei nos ipos quide de nobipis nichil dicere
sz et eos qui volut nos ipe nos laudare phibe
Si aut ad dei glam referat / no solu no phibere
sz et iungere hoc face · Vt ei sup dcm solu phiber
dns publicari bnficia ad laude huana / sz non
phibz hec narrari ad dei glam · Vbi sciend q
pceptu dni / ul ad exequendu ul ad pbandu / uel
ad instruendu · Pmu obligat ad faciend rem p
cepti · secundu ad sequendu volutate seu intencoe
pcipientis · tciu ad discendu ad ex pcepto ·
hoc tacio in gminatus e eis ne alicui dicent · Vn no
fuit simplr i tacio dicendi · sz pcius moralis istio
ut exo sm bona que faciut hoies velit latere /
sz tn ut psint aliis pdant i tua · et ideo isti no
sunt trasgressi · qz no fecerunt contra intencone
pcipientis · Vn deus iussit taceri no simplr sz
ipe glam · sed taceri no potuit / uerit e volu
ipe alioz salute · Ita no posse velt fieri · De
hoc i habes sup de curatoe lepsi · Allegorice aute
pplis cecus et sine luce viciatis erat · dno per
sedm tuseunte · et n interiq i domu / i · i sancta ec
clesia veniret i ubo dei crederet / lume n recepe
runt · In ipa ei etia i qua venit xpo pare
illuiant ceci p fide xpi incarnati · Vn ingl
Allegorice aut p hos duos cecos · duo designt ppli
i iudaicus et gentilis · De utroqz aut pplo isti cre
dentes xpus illuiant i domo p qua intelligi
ecclia · q absqz vnitate eccle nullus saluari me
ruit · Illi aut qui crediderut aduentu dei p vniu
sum orbe sn diffamauerunt · hoc regius · Spualiter
i duo ceca sunt intellectus et affectus · duo aut sunt
oculi intellectus · dexter fides diuinitatis · sinister
fides humanitatis · Duo silr sunt ocli affectus · dexter
amor bonitatis siue glorie diuine · sinister timor
iusticie ul gehene · Et sic e quadruplex cecitas
i quatuor oclis · Pma e error circa diuinitate ·
secda e error circa huanitate · tcia e malignitas
gtempnes bonitate siue glam diuina · qrta est
psumptuositas / no vides gehena / no timens

institiam. ¶ Egressus aut de domo illius s. duobus cecis iam illuminatis obtulerunt ei homines illi
tunc hominem mutum et qui pcius e habentem demonium
hic sedm ciso non erat mutus a natura sed a demone
insidiate et lingua tenere et ideo eiecto et expul
so per dnm demo loquutus e. quia amoto impedimen
to habuit loquendi officium sicut prius. In quo fm
hilarium rerum ordo servatus e. nam demonium prius
eiat et tunc reliqua corporis officia succedunt. Et
mirate sunt turbe s. ex signorum novitate dicentes
Nunquam apparuit sic in isrl. i. talia miracula non
sunt visa inter iudeos. Ubi ciso. Ponebat quide
cecus eum non quia curabat solum sed quia facile et
velociter et infirmitates egritudines et insanabiles sa
nabat. Phisei aut dicebat. in principe demonum
eiat demonia. Cui dicunt. Non e hec potestas a sensu
a deo sed a diabolo. Ubi thos. Quia virtute nega
re non pnt opus calumpniatur. Et reigius. Plebe namque
et phisei sancti dni negabat que poterant et que
non poterant negare in sinistra partem interpretabant.
Turbe namque devote et simplices opera dei cfitebant
et ad dei reverentiam et laude admirabant. sed phi
sei iudei et insidiates expulsione demonis principa
pi demonum ascribebant et opera dei calumpniabant.
Odium ei et invidia faciunt interpretari sancta in deteriore
partem et prava iudicia. Pharisei aut odiebant
xpm quia acriter arguebat vicia eorum. et ideo mira
cula a xpo facta virtute divina dicebat ee facta arte
magica. et eode modo eiectione demonum factam per
xpm dicebant fieri virtute cuiusdam demonis superio
ris sibi familiaris et principii que vocabat beelze
bub cui inferiores obediebat ad nutum de corporibus
exeundo. Et istud inferius de alio demoniaco nara
bilius replicatur a xpo ¶ Mystice aut in turbis
confessio nacionum in phariseis infidelitas significatur
iudeorum. Et sicut in duobus cecis significatus e uterque populus
iudeorum et gencium. ita in homine muto et demoniaco
generali significatum e omne genus humanum. Vnde pdicatores
obtulerunt dno hominem mutum i. genus humanum mu
tum a confessione fidei. demonium habentem et ydolatrie de
ditum. Sed eiecto demonio et ydolatria relicta loqutus
e mutus et xpm confessus. Per istum et mutum significati
autem quilibet homo possessus a demone per peccatum mortale

et de mutus quia loqui non pt interiore sed dei audi
offerre qui vestri pecco deprecante. Et tunc demon eiatur
quando peccatum primus a deo per infusionem gre relaxatur.
atque solvitur eius lingua ad dei preconia proloquenda
Cum ei a demone per peccatum possidetur si convertitur et ad pe
nitencia redeat modo videbis mutum loquentem demum
laudantem se ipsum accusantem et virtutes predicantem.
Phisei aut hec demonum principi attribuentes sunt homi
nes maligni bona aliorum depravare et pervertere studen
tes ¶ Dns aut non desistebat a predicacione propter
illorum depravacionem docens nos accusacionibus iniquis
retribuere non accusaciones sed beneficia. Vnde ciso. Volu
dns ipso facto accusacionem redarguere phiseorum. dice
cum in principe demonum eiat demonia. demon ei convicii
passus non bene facit sed nocet eis qui eum inhonorant. Dns
aut contrarium facit qui post convicia et querelas non solum
non punit sed nec increpat qui immo beneficia prestat
Vnde sequitur. Et circuibat ihus hec e contra negligentes
omnes civitates et castella i. omnia loca maiora et mi
nora hec e contra locorum vel personarum acceptores. Vnde
theophilus. Non solum in civitatibus dns predicabat sed et
castellis. ut discamus parva loca non spernere neque
indignas sp qrere civitates. sed verbum dei in vias abiectas
et vilibus seminare. Et docebat in quarum diocesis in synago
gis eorum i. in locis civibus et debitis ubi erat congregatio
hominum non in latibulis sicut mos e hereticis. et predicans
evangelium regni i. legem novam que inmediate ducit
ad regnum quod non faciebat lex vetus non fabulosa
inutilia vel curiosa. Et curans omnem languorem pro
lixum qui licet non sit multum vehemens continuat tamen
ex diuturnitate. Et omnem infirmitatem s. vehementem
que continuat ex passionis acerbitate. ut non sermone
tantum sed et opere persuaderet. Ex quo patet multa miracula
hic in quodam generali conclusa ad confirmacionem legis ev
angelice a xpo facta. hic ei ponit miracula i generali
li quia evangeliste non poterant omnia facta xpi scribere in spe
ciali. Nam ut dicit iohes. Multa alia signa fecit
ihus que non sunt scripta in libro hoc. Dicit ei in
cronica legitur et de in martyrologio. et aliorum pluri
morum sanctorum martyrum et confessorum atque virginum. hac
s. de causa. quia karolus magnus fecit magistri diligenter
obitum et actus martyrum et aliorum sanctorum. et inventum e
quod diebus singulis occurrebat plus quam .ccc. festa.

·ppt qd statutu e ut in fine martyrologij addat
clausula predca ut salte in gnali fiat me
moria scoz in die tinsitu eoz · Sile ewng ·q
no potrunt oia miracla xpi i pudicari scribere
ide frequent illa concludunt i quadam gnalit tc
sicut p3 hic et alibi i diuisis locis ewngelij ·
Curabat ergo ihus no ad deuocadu · i pdendu
s3 ad maxima bnficia eis afferedu · vnu qde
regi ewnge · aliud aut omi egritudini curatio
ne · in quoz pmo salus aiaz i scdo salus cor
poru exprimit · et illos quos corpe sanabat
exteriores etia mente sanabat intrisecus ·
Dum quide salute afferbat · et bonu comune
magis q puatu pcurabat · Ss3 pch dolor
hodie bonu puatu magis q coe qrit · et p
hoc in mgna pte mudu destruit · Hoc aut pcedit
ex defcu caritatis q no qrit que sua sut s3
que alioz · Vn cso · Hec e psm gnu cuiniaris
·quid quis alijs festinat aplius valis et
luciosius ee q s · Agit ad tam puissimu
ad tam salutarez pastore i medicum i oi nui tc
sp e recurrendu i no solu aiaz s3 corpoz salus
ab ipo solo e querenda et ideo tota spes nra
e ponenda · ipe ei melius nouit i considit quid
cuilibet expediat · Vn aug · Bonu e ut de
salute corporis no satagas n ut a deo illam
petas · Si sat e prodesse dabit illa · Si no tibi
dedit no tibi pderit hre illa · Nouit deus
quid nobis expediat · Id agamus ut sanu
sit cor nrm a pctis · Et qn forte flagellam
i corpe ipm deprecem · hec fres ide deo ne
quis querat aliqd preter auxiliu dei h aug
Pmittit quide deus tblaces et tepnaces
aduenire et sat q diu debeat durare · ipe ei
qui eaz nouit pncipiu i initiu nouit i fine
et exitu · Et ideo omia patient feramus et
ad ipm solu recurrentes oia s committamus
Vn cso · Oracoibi cu diligecia intedimus
et si no accipimus imorem ut accipiamus ·
Ideo eni aliqdiu i cinue pcantib differt et
tribulones rmuere pmittit ut conuo ad ipm
refugiam n ab eo aliqn discedam · Qd
si quales tribulacoe sumus tales eemus eca

i treque · neqq3 egemus afflicco erudiri
Et qd dico de nob · Etem oms qcuq3 vnqi
clariores iduti sut coronas a tblonibus et
tepracoib coronati sut i famosi effci · Que
oia cognoscentes ne festinem i tpe tribucois
mali s3 vnu solu erudiam ut viriliter cuncta
tollem n de hijs que nob accidut qstione
curiositate moueam · Scire ei qn oporteret
solu tblone pmitteri s e cas aduenire · illa
tus aut ei oi ferre gru3 accone nra e bone
mentis opus · Qd si fiet oia bona sequntur
Vt igit hec qseqm i pbabilioes h i claro
res illic fiam ome qdcuq3 sruenit equo
aio suscipiam gras agetes ei qui sup os
sat magis qd nob expediat et hijs qui
genuerunt vehemecius nos diligens et ad sin
gula queq3 discmina has uiq3 excogitatio
nes i nobijpis tractantes istica qprimam glo
rificem aut i oimb deu p nob cuncta facie
tem nobq3 oia pudente · Sic ei finale et
cas que uitui exponunt expellem isidias
et inaccessibiles qsequm coronas h csi ·

Dne ihu xpe lumine clarcate eterne
illumina oclos meos interiores ne vnqi
obdormia i morte aie · ut p tua gram illu
natus oia que agenda sut videa et p eam
adiutus adimplendu q video ualescam · de mde
tua bnficia enarre ad tua gliaz i aliou va
litate · Apri i dne os meu nunc pcca mea
p infusione gre relaxando i ligua mea ad
tua pconia soluendo ut loquendi gram pcepta
incipiam accusem te deu laude promi edi
ficem i pdicem vitute De missioe aplorum

Ositea ewnglice legis ad pdicad
dacone p xpi pdica ca preire ciacoi
conem et desepca eiusde legis cd
firmacoe p miraclorum opacoz · nu
qsequnter ponitur predce legis pmulgacio per
discipulorum missione · Vbi cso · Attende aute
opportunitate missionis · pqi ei uiderit mortu
os suscitare mare marpare i cetera hmoi
i sufficietes vnut eius dmostracem suscepant
pilia et opra · tuc eos emittit · Vn i glo h

ab ñtcio misit